

- Ar. Preides
1. Waldschmied
2. Martini
3. Reinhardt
4. Maier
5. Faichner
6. Widvogel
7. Gehler
8. Lepor
9. Heberer
10. Wuttich
11. Juding
12. Boehma
13. a. Sode
14. Born
15. Charif
16. Toellon
17. Soneh
18. Cueli
19. Plato
20. Eyben
21. Wridoo
22. Schelle
23. Hebere
24. Götter
25. Weile
26. Sode
27. Schelle

Nr. Praefides.

1. Waldschmidt - De relationibus judicium partibus comunicandis
vel non comunicandis.
2. Martini - transmissione actorum.
3. Reinhardt - transmissionis actorum jure et abusu.
4. Moier - Sententia judicium in causis civilibus.
5. Falchner - Sententia.
6. Wildvogel - Sententia conditionali.
7. Decker - nullitate sententiae.
8. Gaser - nullitate sententiarum.
9. Heberer - decreto confirmatorio.
10. Wuttich - primo et secundo decreto.
11. Rudinger - appellationibus.
12. Bechmann - appellationibus interponendis.
13. a Lode - salutari appellationum remedio.
14. Born - remedio appellationis.
15. Charifus - appellationibus.
16. Toellmann - appellationibus.
17. Bruchner - remedio contra sentent. in possess. sustinens.
18. Cuelius - re judicata.
19. Plato - appellatione prohibita.
20. Eyben - ad cap. 58 X. de appellat.
21. Wildvogel - appellatione per saltum.
22. Schubert - adhesionem appellationis.
23. Heberer - apostolis.
24. Göttsche - jure apostolorum.
25. Feiler - fatalibus appellationum.
26. Bock - fatali interponenda appellationum.
27. Schleusing - multa frivole appellanti. imponenda.

17.	Brasiles	
28.	Dreyler	De desertione appellationis.
29.	Furwenger	- causis in foro storico non appellabilib.
30.	Friese	- appellationib. Saxonis.
31.	Wildvogel	- iudiciis Silesie in appellabilibus.
32.	Brek	- remediis contra sententias ob summam litis non appellabiles competentibus.
33.	Jambo	- attentatis.
34.	Schroeter	- executione.
35.	Heunisch	- executione sententia contra tertium.
36.	Muncher	- executione sentent. pendente appellat.
37.	Palahner	- imperfis.
38.	Reinhardt	- res alimenta et sumtus litis suppeditanti
39.	Stevoyt	- victore litis.
40.	Hartung	- avocatione caesarum.
41.	Besmann	- transactionibus inutilibus.
42.	Mehlbaum	- transactionibus.
43.	Pentzel	- iure rescindendi transactionem.
44.	Joehausen	- transactionibus.
45.	Schwenner	- prohibitis transactionibus.
46.	Rhode	- rescindenda transactione.
47.	Heintz	- transactionibus
48.	Hellfeldt	- eo qu. ob species noviter repertas circ. transit. juris.
49.	Schroeter	- remedio restitut. in integrum.
50.	Berger	- restitut. in integr. ob reverentiam denegata.
51.	Kiver	- restitut. in integrum.
52.	Rittershaus	- restitut. in integrum, ex dolo malo.
53.	Bach	- remedio jur. extraord. minoribus et. ann. comp.
54.	Fleischer	- minorum restit. in int. majoribus proficua.
55.	Mylkus	- restitut. in int. ex capite ignorantia.
56.	Schacher	- beneficio restitut. in int. quod vi aut clauze

DISPUTATIO INAUGURALIS
DE
DECRETO CONFIRMATORIO.

10

Quam

PRÆSIDE

DEO TRINO ET UNO,

JUSSU ET AUTHORITY

*Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi Jure-
Consultorum Ordinis in Legum Nutrice
Altorphina,*

Summos Utriusq; Juris honores ac
privilegia Doctoralia pro-
meriturus

*Æquo Eruditorum examini solenniter
submittit*

MARCUS ANTONIUS HEBERER,
SUINPH, FRANCUS,

ad diem Jun.

ANNO CHRISTI

MDCLIV.

ALTORPHI

PRELÔ HAGENIANO.

TRIBUNALIO INNOCENTIANO

DECRETIS
FIRMATORIO

DECRETIS ET INNO-

centiano, N. 1000 et 1001
Constitutiones et Decretis

Summarum et Index
privilegia Doctoralis pro-

HAERENS ANTONIUS HEERER
SUMMARIUS

et alia
anno Christi
1640 CLIV
MAGISTER

PHILIP HAERERIANUS

D. O. M. A.

PROOEMIUM.

Magistratibus Christianis hanc legem dictam, iurgia amovendo, causamq; legis finalem esse, ne lites sint immortales, avidè exceperam apud D. Steph. Nathen, condictum Spormach, in *Justit. vulnerata, Christ. Jurid & Polit, curata lib 2. tit. 2. c. 2.* Eoq; ductore ad *Vent. de Valent. Parthen, litigios. delapsus*, plura remedia, quibus lites, harundemq; dispendia amoveri & præverti queant, sapienter prodita esse deprehendi. Ea inter haud postremum sibi arrogant, locum varia Decretorum Judicialium genera: De quibus in genere Dissertationem Inauguralem concinnare & uniuscujusq; speciei naturam pro ingenii modulo enodare animò infederat; Verum telam cœptam, major vis abruptit & vix alteram speciem tantùm rudi penicillò adumbrare largita est. Exhibita ergò in præsentiarum sufficiant: sitq; divinò imploratò suffragiò.

T H E S I S I.

Decreti vocabulum (a) variis subjacet significatibus, (b) tam Jure Canonico, (c) quàm Civili. (d) Hòc locò deno-

A 2

tat

tat iustum vel effatum iudicis, causâ cogni-
tâ, citra rei decisionem. (e)

- a. (a) Descendit à verbo decernere, quod est post multas dubitationes & distinctiones decertare, vel dijudicare & statuere. Diciturque decretum quasi cum deliberatione cretum. *Sigism. Scaccia de sent. & re jud. Gl. 14. quest. 2. n. 47.* (b) à qua ambiguitate primò omnium liberandum erit; cum terminus æquivocus commodam respuat descriptionem. Eiusdem verò potiores saltem acceptiones enumerare libet. (c) hoc sumitur I. generaliter pro statutis & legibus Pontificiis. Unde dicuntur Libri Decretorum & Decretalium. *Rob. Marant. Spec. Aur. part. 3. n. 33. 34.* 2. Pro ea constitutione, quam Pontifex conciliò Patrum Cardinalium adhibitò promulgat. *Octav. Simonc. Tr. de Decretis. præfat. n. 3.* (d) quò significat 1. sententiam, quâ Princeps inter duas partes controversas causâ cognitâ pronuntiat. *§. 6. f. de f. N. G. & Civ. l. 13. ff. quod metus causa.* Hujus modi Decretorum Principalium libros sex Paulus Jctus congeffit, illorumque crebra in Pandectis hinc inde fit mentio, *l. fin. ff. ad SC. Trebell. ibiq; Gothofr.* 2. sententiam definitivam *l. 48. ff. de re jud.* 3. Interdictum *§. 1. in fin. f. de interd.* 4. Idem est, quod iudicatum *l. 3. C. de sent. ex brevic. recit.* 5. accipitur pro ordinatione superiorum vel statuto. *t. r. ff. de decret. ab ord. fac. & C. de decret. Decur.* (e.) verba finalia produnt differitatem inter sententiam propriè sic dictam, quæ est pronuntiatio iudicis de re controversa, & decretum, quod provisio iudicis considerata citra condemnationem & absolutionem dicitur. *Scacc. d. l. n. 51.* & in generaliori hac significatione sumtum ob diversam subjectarum specierum naturam perfectè definiri vix poterit. *ad d. Simonc. d. præf. n. 1, 2.*

II.

Et multifariam à Dd. dispescitur. Nos
semotis reliquis speciebus (a) Decretum

Con-

Confirmatorium (b) describimus, quod sit sententia, (c) quâ judex (d) rogatus (e) actum (f) justum (g) esse pronunciat & autoritatis interpositione firmat. (h)

(a) has intueri gestientem ad pellustrandos Autores passim à nobis adductos ablegamus. (b) à confirmando vel firmitatem præstando deductum, nonnunquam autoritas, *Dom. Cardin. Tusch. jur. Præct. conclus. 122. lit. D.* interdum sententia dicitur, *Scacc. d. l. n. 50.* Vernaculâ linguâ appellatur, *Berichtliche bewilligung auff vorhergehende erkandnus / Christoph. Besold. conf. 98. n. 29.* Item *Berichtlich decret / Andr. Gail. 2. Obs. Præct. 107. num. 6.* Differt tamen à permissorio, *Alex. Raudens. conf. 17. part. 6. n. 49.* vel permissivo, *Ludov. Molin. de Hispan. primog. lib. 4. c. 1.* cui contradistinguunt præceptivum, *Franc. de Caldas ad l. si Curatorem. verb. implorare. n. 2. C. de integr. restit.* quod germanô Idiomate indigitatur *Bescheid / Rechtsfah.* (c) id est, pronuntiatio vel effatum. Est aliàs vocabulum *πρόσημον* & modò latissimè sumitur §. 8. 7. de 7. N. G. & Civ. *Matth. Wesemb. Paratitl. dere judic. n. 3.* modò propriè & strictè, ut in thes. præced. lit. fin. modò strictissimè, pro definitiva tantùm, quo in significato *Wesemb. d. l. n. mox in sequenti. 4.* decretum sententiam esse negat. (d) hæc vox itidem ambiguitate laborat & in pressiore significato ac propriè judicem à Magistratu datum, qui pedaneus vocitabatur, quo de videri potest *Magnificus & Nobilissimus Dn. Georg. Franzk. 7 Ctus, Com. Pal. Cesar. Cancellarius in Aula Saxo Gothana eminentissimus Fautor ac Patronus noster submissè devenerandus Jurid. Exercit. 13. quest. 1. n. 12. seqq., denotat. Illic. Umm. ad Process. Judic. Disp. 1. thes. 6.* nonnunquam Magistratus ipsos ambitu suò complectitur, ut. tt. C. de offic. divers. jud. ut omn. judic. tam civ. quàm crimen. & c. qui demum ipsimet judicare jussi sunt, l. 2. C. de pedan. judic. quò sensu hîc acceptetur, thesis explanat subsequens 3. (e) Liqueat enim, Magistratum non facilè munus suum impertiri solere, nisi imploretur, in iis maximè, quæ voluntariæ sunt Jurisdictionis &

a.
b.

c.

d.

e.

citur. Nos
Decretum
Con-

- f. privatam intendunt utilitatem, vel in facto consistunt, l. 4. §. 8. i. biq. Dd. de damn. infect. (f) verbum hoc non minus generale est, quam gestum, l. 58. de V. S. & contractum, l. 20. de judic. & quodlibet factum animo vel corpore, omittendo vel committendo, consentiendo vel dissentiendo peragatur, significat. Joh. Gædd. adl. 19. de V. S. (g) i. e. jurelicitum & legitimum, vel secundum leges & regulas juris, adhibitis, ubi opus est, solennitatibus, factum. (h) Add. Simonc. d. pref. n. 7. & Scacc. pract. l. n. 50. & 51. quorū descriptiones ab hac nostra parū discrepant.

III.

Decretum hoc interponendi potestas competit hodie (a) Magistratui cujusq; loci ordinario (b) etiam inferiori. (c)

(a) Magistratum quondam non eadem fuit ratio, sed aliqui erant majores, qui majoribus auspiciis creati, pleniorē potestātē eximiāq; dignitatē habuere, quales fuerūt Prætores, quorū Jurisdictio præ cæteris erat conspicua, Procofoles & similes l. 2. de in Jus. voc. l. 26. §. 2. ex quib. caus. major. l. 32. de injur. vel minores, qui eā destituti & quibus minor & velut particula quædam prædictæ potestatis saltem concessa est, hujus subsellii fuerunt Duumviri, Magistratus Municipales. prælaud. Dn. Franzk. Comment. in Pand. de Jurisd. n. 25. Singulis jus decernendi passim sed distinctē attribuitur. Verūm jus illud an potuerint delegare? fluctuant Dd. & hīc in diversas à se invicem abeunt sententias. Quidam affirmant, inducti l. 2. C. de offic. ejus, qui vic. alter. Pres. vel judic. obtin. l. f. C. ubi & ap. quem cognit. in integr. restit. agend. sit. Plures negant ob disertos textus l. 2. §. 1. de offic. ejus, cui mand. est Jurisd. & c. Simonc. d. tr. lib. 1. tit. 1. Inspect. 2. Neutra sententia simpliciter arridet. Notum est, Populum & Principem in constituendis Magistratibus causas quasdam ob earum gravitatem vel favorem non temerē & vi solius officii delati, sed demum profundius spectatā & electā fide industriaq; judicaturi, nominatim & speciali

Legis

Legis, S^ci & Principis constitutione committere, prudenter
æquum putasse: reliquas verò statim sine nova concessione detu-
lisse, *Magnif. Dn. Franzk. d. l.* De his regula traditur *in l. 1. d. t.*
de offic. ejus, cui mand. est Jurisd. quæcunq; propriò Magistratus
Jure veniunt, mandari possunt. Ex qua profluit & altera, quòd
quæ non jure Magistratus, sed specialiter tribuuntur, mandatâ
Jurisdictione non transeant, *d. l. 1.* Inde fit, quòd autoritas in-
terponendi decretum modò mandari prohibeatur, *l. 2. §. 1. d. tit.*
modò iis, quæ mandantur, accenseatur, *l. 4. §. 1. eod. l. 3. de Ju-*
risd. quæ tamen varias experitur lectiones. Quærunt insuper
an decreti interpositio misti sit Imperii? Idque audacter
adsertant *Dd. Simonc. lib. 3. t. 7. n. 40.* quod tamen ita non satis tu-
tò enunciari videtur. Si enim Imperium mystum, *cum Bachov. à*
Nobilissimo & Excellentissimo ꝑ Cto, Dn. Wilhelm. Ludovell. Ante-
cessore in Inclyta Universitate, quæ Altorph I est, Primario, Patrono
ac Præceptore meo æternum suscipiendo in N. MSS. ad Wesembec. de
Jurisd. n. 7. allegato, pro non obtemperantium coërcitione capi-
as, illud non in quovis decreto, præsertim actibus voluntariæ Ju-
risdictionis adhibito, eminere deprehendes. Involvit enim con-
tradictionem, voluntarium esse & imperari. (b) Si Magistratus
horundemq; potestatem ad modernum nostrum statum expendamus,
non ad Legum Romanarum regulas, sed receptam omnibus
ferè locis, præsertim in Germania consuetudinem, quæ Jurisdi-
ctionum omnium scaturigo dicitur, res venit exigenda. Eâque
in duas species, superiorem scilicet, criminalem, sive altam, quæ
criminum animadversionem concernit; & inferiorem, civilem
sive bassam, quæ in causis civilibus & pecuniariis, item leviorum
delictorum coërcitione occupatur, omnis dividitur Jurisdictio.
Theod. Reinking. de regim. secul. & Eccles. lib. 2. class. 2. cap. 17. nu.
40. seqq. ad cujus speciem ultimam jus decernendi referri debere,
adeoq; arbitrariò Magistratus Jure hodie competere, sole meri-
dianò clarius est. *Simonc. lib. 1. tit. 1. n. 76. inf.* quod tamen cum
mica salis, pro causarum qualitate & modo delatæ Jurisdictionis
dici putandum est. Nam causæ quòd periculosiores, eò pluribus
obnoxix sunt cautelis & solennitatibus *c. ubi. 3. de elect. in 6to. ea-*
rumq; arbitrium & disceptatio apud Magistratus quosvis haud de-
ponitur

Qe

b

stunt, l. 4. §. 1.
minus generale
de judic. & quod
committendo, co
Job. Gard. ad l.
el secundum leg
tatibus, factum
n. 50. & 51. quæ

ndi potest
i cujusq; lo
(c)

it ratio, sed aliq
leniore potest
es, quorū Jurisd
niles l. 2. de in Ju
vel minores, qu
uædam prædicta
erunt Duumvir
Comment. in Paul
ed distinctè attri
egare? fluctu
entias. Quidam
r. Præs. vel judic
agend. sit. Plures
mand. est Jurisd
ntentia simplici
in constituendis
tem vel favorem
profundius spe
natim & specul
Legis

ponitur. Sic arrogatio non nisi Principis, in quem Lex Regia summam rerum transtulit, indultu facta subsistit, §. 1. 7. de adopt. l. 6. C. eod. (c) puta municipali, utpote qui bassam habet Jurisdictionem, Balthas. Zahn. Ichnogr. munic. c. 7. quâ Judices vicini & rurales non muniuntur, Matth. Colerus de process. execut. part. 2. c. 1. n. 112. ideoq; nec Jure gaudent interponendi decretum. Simonc. lib. 3. t. 7. n. 40.

IV.

Requiritur (a) autem Decretum confirmatorium cum primis in alienatione (b) rerum (c) minorum, (d) mente captorum, (e) prodigorum, (f) & similium. (g) Ut & Ecclesiasticarum (h) Civitatis vel Universitatis (i) & Decurionum. (k)

a. (a) Cuius quidem contractui decretum & firmamentum Judiciale prospicienter adjici potest, suasu Br. in l. 2. n. 3. C. de prad. decur. aliorumq; Dd. & adhibitum insignes operatur effectus, quin tamen ab iis, quibus lex liberum rerum suarum moderamen & arbitrium committit, neglecto quoq; decretò ritè valideq; contractus celebrentur, dubitandum non est, l. 21. C. mandat. l. 9. C. de Judæis l. 2. ff. si à parent. quis manum. l. 14. C. de contrah. emt. l. 16. C. de jure delib. frustra dissentiente & decretum in omni contractu alienationis immobilium exigente Bertach in Repert. verb. Decretum Judicis. vers. 85. nisi forte ab initio mens hæc fuerit contractuentium, arg. l. 17. C. de fid. instr. c. sicut. grave. 1. extr. de transact. Simonc. d. pæfat. n. 125. vel statutum de interventu decreti disponat, quod quibusdam in locis receptum esse notatur, Dn. Bened. Carpzov. Jurisprud. for. part. 2. const. 23. def. 1. n. 3.

b. (b) vocabulum hoc propriè sumtum dominii translationem denotat, l. 1. C. de fund. dot. Aliàs idem generalissimum esse & varios diminuendi, dete-

deteriorandi & obligandi sub se complecti modos, proletariè li-
quet, *l. fin. C. de reb. alien. non alien. l. 28. ff. de V. S. ibiq; Gædd. l. 5.*
ff. de fund. dot. c. nulli s. extr. de reb. Eccles. alien. vel non & hæc
acceptio hujus loci est: Ita ut rem alienare prohibitus eandem ne-
queat pignoris nexu afficere *d. l. 11. C. & c. nulli s. extr. d. t. l. 5. §. 10.*
de reb. eorum, qui sub tut. l. 14. & Auth. hoc jus. C. de SS. Eccles. Si-
monc. d. tr. lib. 2. tit. 5. n. 24. cum hæc pignoratione jus in re alteri
constituatur, §. 7. 7. *de Act. l. 17. §. 2. de pact. Gædd. d. l. n. 8.* & ea-
dem plerunq; emergat vis, quæ in alienatione est, *l. 4. de pign. act.*
Nobiliss. Dn. Franzk. d. Comment. ad SC. Vellej. n. 19. adeoq; parùm
interfit, alienes, an facias id, quò mediante tandem ad alienationem
deducaris, *l. 7. §. 1. de reb. eor. qui sub tut. Dn. Carpzov. d. def. 1. n. 4.*
Andr. Tiraquell. de retract. lignagier. §. 1. Gl. 14. n. 14. In pigno-
re legali, ubi jus in re pro securitate debiti ab ipsa lege constituitur,
decretum est supervacuum. Lex enim haud minore pollet effica-
ciâ, quàm iudex, qui Legis minister est. *Andr. Gail. 2. Observat.*
Praët. 83. n. 10. **Q**uan solutio intuitu creditoris debitum
recipientis, cujus factum civiliter sumta includit, alie-
natio sit? Affirm. Utcunq; enim eâ dominium acquiratur, §. 2.
7. *quib. alien. licet. vel non. l. 27. de solut.* [Hinc invito solvi non
posse, fortean theoricæ veritati consentaneum est. *Nobiliss. & Ex-*
cellent. Dn. Wolffg. Adam Lauterbach. 7 Ctus, & apud Tubingens. An-
tecessor celeberrimus, Fautor ac Præceptor noster, jugiter cultus-co-
lendissimus in Colleg. Pand. t. de solution. quamvis contrarium com-
muniter sit receptum, teste Dn. Carpzov. IP. for. part. 2. const. 28.
defin. 11. sq.] vicissim tamen aliquid amittitur, puta obligatio,
l. 15. l. 22. de solut. Creditor igitur pupillaris ad capeffendam ple-
nissimam securitatem tutoris auctoritatem & sententiam judicalem
adhibeat soluturus, *d. §. 2. 7. d. t. l. 19. §. 1. de R. C. l. 25. C. de admin.*
tutor. hanc si omiserit, jure quidem ipsò liberatur, sed pupillus re-
stituitur in integrum, l. 1. C. si advers. solut. 7 Jure Consultissimus Dn.
Ludrvell. Comment. in Inst. ad d. §. 2. (c) non tantùm immobili-
um, de quibus loquitur SC. Clementianum l. 1. de reb. eor. qui sub
tut. Sed & moventium sese, aliarumq; mobilium, ad quas dictam
Orationem produxit Constantinus in l. 22. C. de admin. tut. modò
servando servari possint. Nam quæ pereunt tempore, vel usu con-
sumun-

B

sumun-

Q

C

sumuntur, sine decreti interpositione licite veneunt, *d. l. 22. inf. Add. Simonc. lib. 3. tit. 8. n. 51. seqq.* Q. an his molendina aliaq; bona juxta flumen sita & inundationis periculo objecta recte annumerentur? Affirm. hoc *Tiraquell. d. t. 2. §. 1. Gl. 7. n. 92. aliiq; relati à Pinello ad l. 1. C. de bon. matern. p. 3. n. 28. per l. 11. §. 5. ff. de minor.* Sed negativam ibidem merito propugnat *Pinell.* In harum enim rerum distractione non tantum justa causa, qualis hoc loco est familiaritas periculi *d. l. 11. §. 5.* sed & decretum judicis justitiam causæ trutinantis requiritur, *l. 11. C. de prad. & al. reb. minor. l. 5. §. 1. l. 7. §. fin. de jure delib. Nobiliss. Dn. Ludovell. in N. MSS. ad W esemb. de reb. eor. qui sub tut. Simonc. lib. 3. t. 8. n. 81. Herinus. de molend. quest. 50. (d) l. 11. de reb. eor. qui sub tut. l. 2. C. de Curat. fur. t. t. C. de prad. & al. reb. minor. & si quis ignorans rem minoris &c. parile de rebus pupillorum ferendum esse judicium, fortior urget ratio, t. t. de reb. eor. qui sub tut. Quæ autem & quot requisita ad rerum pupillarum alienationis validitatem præter judiciale suffragium legibus sint prodita, docet *Dn. Carpzov. IP. for. part. 2. const. 11. def. 28. seqq. add. Rol. à Valle vol. 3. conf. 7. n. 19. seq. Simonc. lib. 1. tit. 1. n. 16. ubi n. 10.* notanter asserit, nullum hodie contractum, qui decreto judicis sit firmandus, de jure subsistere, ob difficilimam legum observantiam. (e) *l. 7. §. 1. & 2. de curat. fur.* quorum appellatione omnes quocunq; modo judiciò & discretionem carentes, lunaticos, fatuos & similes complector, *l. 15. §. 1. de curat. fur. l. 6. de privil. credit. l. 2. de postul. etiam furiosos arg. §. 1. Inst. quib. non est permiss. fac. testam. l. 25. C. de nuptiis. l. 2. C. de Curat. fur.* quamvis aliàs à mente captis in eo differant, quòd illi cum tumultu & clamore desipiant: hi verò citra rabiem tranquillâ quâdam mentis alienatione laborent, arg. *l. 2. ff. de inoffic. testam. l. 28. C. de Episc. aud. d. l. 25. C. de nuptiis Dn. Ludw. Comment. in 7. §. sed & 4. de Curat. Simonc. præfat. n. 74. (f.) l. 11. ff. de reb. eor. qui sub tut. & passim tit. ff. & C. de Curat. fur.* Prodigus enim etsi reverà ratione non destituatur, dissipando tamen & dilacerando sua bona furiosum facit exitum, *l. 12. ff. in f. de tutor. & curat. dat. l. 1. de Curat. fur.* hinc in curatione agnatorum esse & rerum suarum administratione carere jubetur, *d. l. 1.* sed hîc dubium suboritur, an prodigo statim ipsò jure, ubi*

videl
cepit
catur
dilec
tur,
de ac
clar
l. 16.
mo
oni
Fra
clar
non
lib
3. t
tor
l. 15
po
po
ru
ex
75
fe
no
ri
m
ro
an
pe
&
va
p
li
D
S.

vi-

videlicet habitum prodigalitat^{is} acquisivit & exercere cepit, an demum Magistratus sententiã bonis interdicitur? circa hanc quæstionem Clarissimorum Juris Interpretum discordantes videas opiniones. Sanè legi interdictio hæc adscribitur, *d. l. 1. & l. 13. de Curat. furios. l. 18. qui testam. fac. poss. l. 5. §. 1. de acquir. hered.* eam verò Magistratus decretò suò prodigum declarando denunciat & ad casus singulares accommodat, *l. 10. l. 15. l. 16. §. 1. d. t. de Curat. fur. l. 27. de minor. l. 6. de U. 10.* quam postmodum ultro sequitur datio Curatoris & necessario administrationis ablatio, *arg. l. 8. C. de nupt. junct. l. 7. ff. de curat. fur. Dn. Frantz k. supra laud. Exercit. Jurid. 3. quæst. 6.* Ante factam hanc declarationem & inlecutam interdictionem, ut testari §. 2. *f. quib. non est permiss. fac. testam.* ita & contrahere, contrahendoq; res suas liberè alienare prodigum posse, verius est. *Dn. Ludw. ad Inst. Diss. 3. thes. 9. lit. d. (g)* quales sunt in genere omnes, quorum bonis curatores & administratores præficiamant, *l. 11. de reb. eor. qui sub tut. l. 15. §. 1. ff. & l. 2. C. de curat. fur.* eò quòd ipsi ob mentis vel corporis vitium aliquod, aliamvè ob causam rebus suis superesse non possint §. 4. *f. de Curat.* horum plures dinumerat *Gothofr. in not. ad rubr. tit. ff. & C. de Curat. fur. & Simonc. præfat. n. 74.* Eòdem jure exæstantem amore censendum esse tradit idem *Simonc. alleg. l. n. 75.* cum furor nuncupetur affectio amantium. Sed quò pacto assertum hoc defenset, ipse videat. *Sub finem d. n. candidè profitetur,* neminem in eandem opinionem secum condescendentem se reperisse, ideoq; & nos negantium sequimur castra & sine lege, firmaq; legis ratione loqui erubescimus, *Nov. 18. c. 5.* Nec quicquam roboris & præsidii subministrat subjecta ratio, quia reponitur, amoris vehementiam furori posse assimilari, *Tiraquell. de pæn. temper. causa 4.* sed non per omnia & in omnibus. Minùs obstat, quod de ebrio superaddit *ibid. Simonc.* cum æquè vel magis dubium sit & indigum probationis. (h.) quæ cultui divino meliùs conservando & rectiùs vacando, adeoq; usibus divinis mediatè mancipantur, & indigitantur patrimonium Ecclesiæ, *Herm. Vult. de fend. lib. 1. c. 5. n. 2.* hæc æquè ac res verè divinæ, de quibus videatur *Ampl. Dn. Ludw. ad Inst. Diss. 4. thes. 2. lit. f. sqq. ibiq; alleg. Schneidew. ad §. 4. l. de R. D. n. 9.* nullius sunt, hominumq; commercio censurâ

g.

h.

eximuntur, & eidem rursus subigi, vel hypothecæ saltem titulò cuiquam addici prohibentur, *c. 1. 2. & passim extra. de reb. Eccles. alien. vel non. M. Ant. Cucch. Inst. Juris Can. lib. 2. tit. 15.* nisi aliud suadeat utilitas, jubeat pietas, imperetvè necessitas, *Dn. Ben. Carpzov. Jurispr. Cons. lib. 2. tit. 19. def. 301.* quibus casibus causæ cognitionem, assentientis Cleri subscriptionem & Episcopi decretum Canones efflagitant, *c. tua nuper. 10. extra. de his, quæ fiunt à Præl. c. f. extra. de reb. Eccles. alien. vel non. c. 1. eod. t. in 6to. can. sine exceptione. 52. caus. 12. q. 2. Dn. Carpz. d. l. de fin. 300.* Attamen cum Universitate temporali & in quandam consequentiam rerum alienabilium, post habitis quoq; his solennibus res ÷ divinæ possunt transferri, *l. 24. ff. de contrah. emt. ibiq; Gothofr. (i)* Ex res, quæ patrimonium civitatis & populi pecunia dicuntur, nec usui publico destinantur, sunt in commercio, *l. 6. d. t. l. 17. de U. S. ibiq; Magir. & Gædd. n. 15.* & decretò aliisq; requisitis intervenientibus ritè venundantur, *l. f. C. de vend. reb. civit. lib. 11. t. 31. l. 1. C. de serv. Reipbl. manumitt. Dn. Carpz. 7P. for. part. 1. const. 13. def. 7. n. 4. (k.) Nov. 38. pr. ubi incusatur, abrogaturq; mirabilis constitutio l. fin. C. de præd. decur. sine decr. non alien. quæ solam venditionem decreti adjectioni subiciebat, cujus l. variæ variorum rationes prostant apud Simonc. d. præfat. n. 99. sqq.*

V.

Tùm etiam necessarium est in arrogatione, (a) prolium unione, (b) tutelarum delatione, (c) debiti remissione. (d) Ut & in causis alimentorum, (e) dotium, (f) donationum, (g) hereditatū, (h) & aliis pluribus. (1)

a. (a) Quam Principis autoritatem, sedulamq; causæ cognitionem exposcere, *supra. thes. 3. lit. b. notavimus, add. §. 3. 7. l. 17. ff. & l. 2. C. de adopt. cum in ea de capite & homine libero, suiq; juris cum tota familia alienæ potestati subjiciendo, quò ipsò maxime affici-*

afficitur Respubl., agatur. Quæ tamen causæ cognitio arrogatio-
ni propria dici nequit, quia & in adoptionibus in specie ita dictis
quædam, sed non æquè exacta desideratur, l. 15. §. 2. & 3. l. 17. §. 2.
ff. d. t. Magnif. Dn. Frantzke, comment. in Pand. de Adopt. n. 13. hinc
decreto judiciali in iisdem locum adsignat Wesemb. Paratl. d. t. n. 5.
(b.) hanc causâ plenè, non perfunctoriè atq; obiter percognitâ,
judicis expressâ per decretum approbatione confirmari debere,
latè demonstrat Jac. Rickius ab Arweil. tr. de union. prol. c. 6. n. 43.
cùm juxtâ Gail. 2. Obs. 125. n. 8. adoptionis species habeatur libero-
rum in pariatio; in earumq; collatione sat longè commoratur Rick.
d. tr. cap. 9. (c) patriæ potestatis effectus est, ut testamentò vel
confirmatis testamentò codicillis liberis impuberibus tutor dari
queat, §. 3. l. de tutel. l. 1. pr. & §. 1. de Confirm. tut. l. 40. in f. de ad-
min. tut. quorum alterum si deficiat, adminiculò Magistratus da-
tio indiget, qui iudicium defuncti secutus tutelam decretò confir-
mat, vel purè & simpliciter, citra ullam inquisitionem & satisfati-
onem, ob testimonium paternum ad plenissimam omnium rerum
fidem affatim sufficiens, §. fin. §. de tutel. l. 1. §. 2. de confirm. tut. vel
inquisitione adhibitâ, l. 4. de testam. tut. l. 2. l. 7. §. 1. de confirm.
tut. quandoq; etiam satisfatione, l. 5. d. t. Nobiliff. Dn. Ludw. ad
Inst. Disp. 3. thes. 2. lit. C. Idem decretum locum sibi vindicat in tu-
tore Illustrium personarum, à cœtu Senatorio electo, aliò testa-
mentariò & legitimò non suppetente, l. 1. C. de tutor. vel Curat. Il-
lustr. vel Clar. person. l. ult. §. 6. C. de curat. fur. Sic & in actorè,
hoc est quasi procuratore, cùm tutor momentaneò aliquò impedi-
mentò vel adversæ valetudinis, vel alterius necessitatis detineatur,
quò minùs pupilli negotia in præsens commodè expedire possit,
constituendo decreti interventum à legibus exigì, comprobatur
§. f. §. de curat. l. 24. de admin. tut. Add. Mynsing. Cent. 2. Obs. 38.
Gail. 2. Observ. 107. n. 6. Quod autem tradunt Dd., pèr decretum
hoc non tam tutorum constitutionem roborari, quàm decerni tu-
telæ administrationem, ejusdemq; quasi possessionem concedi,
Wesemb. t. de tutel. n. 5. Simonc. præfat. n. 83. an ad leges, earumvè
sensa congruum sit dictum, alij judicent: nobis sanè non videtur,
per l. 1. §. 1. de admin. tut. Nec quicquam planè textus, quibus isti
annuntur, ad rem faciunt, utpotè de divisione tutelæ, quò casu

b.

c.

plerunq; res tandem ad Prætozem redit, disponentes. Ex novissima Imperii constitutione sive reformatione Politicæ in Augspurg/ Anno 1548. sub titul. von der Pupillen Vormünder. §. daß auch. tutor vel Curator non nisi Magistratu decernente tutelam vel Curam rectè gerit & administrat, Amplifi. Dn. Ludw. in N. MSS. ad We-semb. d. l. Inventarium à tutore vel herede ritè perfectum judiciariâ confirmatione haud indigere, verius putamus, arg. l. ult. C. de jure de lib. Simonc. lib. 2. t. 6. Insp. 6. (d.) quæ vel perpetua est, cum major creditorum commiserantium pars debitori, qui non suo sed fortunæ vitiò solvendo esse desit, quotam debiti remittit, reliquis reventibus, Prætoris vices necessariæ sunt, qui decretò sequatur majoris partis arbitrium, l. 7. §. ult. ff. de pact. Dn. Carpzov. 7P. for. p. 2. const. 22. def. 28. id quod favore liberationis & necessitate quâdam jure constituitur, obtinetq; si de parte debiti pactio fiat, secus si de toto, arg. l. 4. pr. de dol. except. l. ult. de dol. Simonc. præf. n. 112. vel temporalis, tempus enim pro parte pretii habetur, arg. l. 21. §. 4. de act. emt. cum dilatio quinquennalis à majori creditorum parte debitori conceditur, Magistratus humaniorem sententiam præ duriori eligit & confirmat, induciisq; durantibus creditores retrectantes debitorem molestare vetat, l. fin. C. qui bon. ced. poss. Dn. Carpz. d. l. def. 29. (e.) quæ vel pupillis pro patrimonii modo sunt decernenda l. 1. 2. 3. §. t. t. ff. §. C. ubi pupill. educ. §. de aliment. præf. add. Joh. Bapt. Pontan. tr. de aliment. c. 13. n. 9. vel à pupillo personis conjunctis præstanda, veluti matri & sorori, l. 1. §. 2. de tutel. §. ration. distrab. l. 13. §. 2. de admin. tut. arg. l. 21. ff. S. M. add. Martin. Coler. tr. de aliment. lib. 1. c. 7. & 8. modò aliter se tueri nequeant, dd. ll. quod si fortè citra Magistratus decretum tutor alimenta erogaverit, eò nomine pupillo nihil præstat, l. 4. ubi pupill. educ. nam quod à tutore bonâ fide impenditur, justitiâ potius, quàm alienâ autoritate firmatur, l. 3. C. de admin. tut. vel de alimentis futuris testamentò relicta transactio est interponenda, l. 8. ff. §. l. 8. C. de transact. quod exaudiendum est, si divisionibus relicta fuerint, quæ nunc repræsentari unâ summâ censerentur. Testator n. prægnanti ratione motus ita providit, ne alimentarius omnia simul percipiendo &, ut fieri consuevit, profundendo postea egere cogatur, arg. l. 15. de ann. legat. Nobil. Dn. Franzk. sapius

*Sapius laud. Comment. in Pand. de transact. n. 19. de præteritis & propriâ autoritate acquisitis, quin sine Prætoris transigi possit, nulla Juris obstat autoritas, d. l. 8. C. l. 8. §. 2. & 6. ff. d. t. de trans. add. Coler tr. de aliment. lib. 2. c. 8. Simonc. lib. 2. tit. 6. Insp. 11. & lib. 3. t. 8. n. 127. (f) in quibus constituendis & moderandis interdum Judicis inquisitio & decreti interpositio exigitur, si nimirum mulieres de bonis paternis, patre furore vel hostibus oppresso, l. 28. C. de Episc. aud. l. 25. C. de nupt. vel minores adhuc de propriis dotare necessum sit, l. 9. l. 22. C. de admin. tut. l. fin. C. si maj. fact. l. 8. C. de præd. minor. Idem obtinet in donatione propter nuptias, d. l. 28. & l. 25. add. Simonc. lib. 3. tit. 8. Insp. 13. (g) Minorem neq; cum decreto res suas donare posse, indubium est, l. fin. C. si maj. fact. Wesembec. t. de pact. n. 5. sic solam administratoriam potestatem ad donationem non sufficere, evincit l. 7. de donat. l. 28. §. 1. de pact. l. 1. §. 1. quæ res pign. vel hypoth. l. 3. §. 8. de donat. inter V. & U. adeoq; tutor pupilli nomine, adhibitis licet solennibus, largiri nequit, l. 22. l. 46. §. ult. de admin. tut. nisi 1. tutelam administret Illustrium personarum, l. 12. §. 3. d. t. quæ debere se, quod spontè tribuunt, existiment, & nisi beneficiis suis creverint, nihil se præstitisse credât, c. 1. extr. de donat. ita tamen ut decretum adhibeatur & locò justæ causæ deserviat nobilitas. vel 2. utilitas pupilli hoc suadeat, l. fin. ff. de curat. fur. l. 1. §. 2. de tut. & rat. distr. Andr. Gail. 2. Obs. 72. n. 8. seq. Inde donationem remuneratoriam à tutore, decreto Judicis rem penitus æstimantis interveniente, factam subsistere, docet Dn. Carpz. IP. for. p. 2. const. 11. def. 48. præsertim si singularia sint benemerita, ex quibus etiam datur extraordinaria persecutio, l. 27. de donat. add. Simonc. lib. 1. t. 2. Insp. 4. **Utrum in donatione summam quingentorum aureorum excedente præter infirmationem confirmatio Judicis sit necessaria?** dubii hærent Juris Interpretes: nos negamus cum Dn. Carpz. IP. for. p. 2. const. 12. de fin. 18. & Simonc. lib. 2. tit. 6. Insp. 7. (h) in adeunda hereditate quamvis lucrosa tutoris judicio pupillum egere, patescit ex §. 1. I. de autor. tut. l. 5. C. de jure delib. quò si destitui eum contingat, Prætor succurrit & autoritatem accommodat, l. 18. inf. C. d. t. add. l. 7. C. qui admitt. ad bon. poss. (i) v. c. si debitorum facultates ob publicam necessitatem vel utilitatem sub hasta distrahantur, l. 2. &*

f.

g.

Q.

h.

i.

. 2. & 3. C. si propter publ. pensit. l. 1. C. de fid. & jur. hast. vel ab Univer-
sitate Syndicus eligatur, l. 6. §. 1. quod cuiusq; Univers. nom. arg.
l. 1. & 2. C. de serv. Reipubl. manum. quam tamen solennitatem ad
Syndici constitutionem nullibi requiri, eamq; potius absq; decre-
to valere, attestatur Dn. Carpz. IP. for. part. 1. const. 13. def. 7. n. 5.
Rol. à Valle vol. 1. conf. 90. n. 5. seqq. Plures causas judiciali decretò
corroborandas congerunt & exponunt Simonc. d. præfat. Petr. Duen-
nas reg. 183. Franc. de Caldas adl. si Curatorem. 3. verb. contractum. n. 6.
seqq. C. de in integr. restit. min. Bertach. in Repert. verb. Decretum
Judicis.

¶ 1.

Proferatur decretum præviâ causæ co-
gnitione, (a) à iudice (b) pro tribunali se-
dente, (c) iis, quorum interest, citatis. (d)
Scripturam autem necessariò requiri (e) vel
certum tempus lege præfinitum esse (f) non
putamus.

(a) l. 9. §. 1. de offic. Procons. l. 2. de confirm. tut. ut & aliàs, u-
bicunq; in aliquo actu autoritas Judicis ex igitur, sufficiens causæ
cognitio necessaria reputatur, arg. l. 10. §. 12. de in jus voc. l. 13. §. 1. de
minor. Andr. Gail. 2. Obs. 72. n. 5. seq. Christoph. Besold. conf. 98. n. 29.
cujus verba annotabimus: Die Gerichtliche bewilligung ist nicht gnug-
sam / sed sufficiens causæ cognitio requiritur. Et iudex sine causæ
cognitione procedens, censetur tanquam privatus procedere, Perr.
Duen. de Reg. Jur. reg. 186. Rol. à Valle vol. 2. conf. 6. n. 18. ejusq; de-
cretum est ipso jure nullum, l. 5. §. 9. & 14. ff. de reb. eor. qui sub tut.
l. 8. §. 17. de transact. Dn. Carpzov. IP. (const. lib. 2. tit. 19. def. 302.
maximè si contineat alienationem, vel renunciationem, Rol. à Vall.
vol. 3. conf. 7. n. 64. quod variè & notabiliter ampliant Dd. Duen. d. l.
traduntq; tunc demum pro decreto præsumi, si exprimat, illud
causa

- b. *sess. rem. 15. n. 148. Simonc. præfat. n. 21. & lib. 3. t. 9. n. 26.* (b) ad quem jus decernendi spectet, jam demonstratum dedit *supra thes. 3.*
- c. (c) *l. 3. in fin. ibiq; Gothofr. de confirm. tut. l. 9. §. 1. de offic. Procons. l. 6. C. de præd. & aliis reb. minor. l. 3. §. 8. ff. de bon. poss. l. 2. §. 1. quis ordo in poss. serv. Duen. reg. 188. Zas. ad d. l. juste. f. 324. Simonc. lib. 1. t. 1. n. 63.* nam causæ cognitio tribunal desiderat, & à judice non transeuntur ac procedendo, sed confidendo expedienda est, *d. l. 3. §. 8. de bon. poss. arg. l. 4. C. de dilat. Nov. 82. c. 3. cap. ult. de sent. & re jud. in 6.* ob majestatem Judicis conservandam, & ut sagaciori prudentiâ, animiq; maturitate procedatur, *Seb. Vant. d. tr. de nullit. sent. rubr. ex defect. process. n. 84.* Quod tamen fallit 1. in causis summaris vel minùs plenam disquisitionem deposcentibus, *arg. Clem. saepe vers. sententiam de V. S. Bertach. in Repert. verb. Decretum Judicis. n. 70. add. Illic. Umm. ad Process. Judic. Disp. 19. thes. 9. n. fin.* 2. Si Judex de plano procedere jubeatur, *arg. l. 18. §. 9. ff. de quaest. l. 4. ff. de requir. re is. Simonc. lib. 1. tit. 1. n. 63. inf.* Illud hîc notandum, tribunal hîc locò non tantùm editum iljud sedile, cui magistratus majores jus dicturi insidehant, sed subsellia quoq; inferiorum, vel quemcunq; locum, in quo judicari consuevit, denotare, *Il. Umm. d. Disp. d. Lit. add Bachov. in N. ad Wesemb. t. de re jud. n. 7.* (d) *l. 39. de adopt. l. 3. de his qua intest. de lent. l. 13. inf. pr. de minor. Nov. 119. c. 8.* Præsentiam enim vel saltem citationem attinentiû in reliquis quoq; causarum discussionibus juris ordo servandus postulat, & ea, quæ alterâ parte inauditâ decernuntur, vim rerum judicatarum non acquirunt, *l. 47. de re jud. Sed annullantur, l. 6. §. 4. C. de his, qui ad Eccl. confug. l. 2. C. ubi in rem act. Duen. d. reg. 188. ipsoq; Jure sunt nulla, instar definitivæ, l. 4. C. de sent. & interloc. l. f. C. si per vim vel al. mod. Andr. Gail. 1. obs. 31. n. 11.* hin c M. Wesembec. *cons. 132. n. 78.* generatim subjicit: *Obwohl pro decreto præsumiret wird/so ist doch solches zuverstehen adhibitâ, ubi opus est, causæ cognitione, h. e. partium auditione & citatione. Item es kan kein decret genennet werden/ daß nicht auff verhör der parten geschicht/ l. 9. §. 1. de offic. procons. l. 29. §. fin. de minor. quod obtinet si res magni sit ponderis & quâdam ratione jus absentis attingatur, secus in iis, quæ nullum absentis creant intertrimentum vel exigui sunt præjudicii, quibusvè contradictor comparens remoram injicere nequeat, l. 6. pr. l. 13. pr. §. 1. ff. ad SC. Trebell.*

bell. Simonc. d. prefat. n. 4. Add. quæ de inter locutoria tradit Illic. Umm.
ad Proc. jud. Disp. 19. th. 5. sub finem. (e) l. fin. C. si advers. donat. ut &
aliis actibus scriptura essentialis non est, sed facilioris probationis
gratiâ tantùm adhibetur, *l. 4. ff. de pignor. & hypoth. l. 4. de fid. instr.*
l. 9. 10. C. eod. l. 12. C. de probat. l. 17. C. de pact. nisi vel rei naturâ, vel
lege, vel pactô exigatur, *Nob. Dn. Ludov. Disp. ad Inst. 13. th. 3 lit. a.*
Accedit, quòd de consuetudine indubiè ita servari, attestetur *Simonc*
d. pref. n. 29. Sanè in scripta vel monumenta sive archiva publica de-
cretum referri debere, haud diffitemur, cùm coram iudice, ut iudice,
res peragatur, *c. quoniam. 11. extr. de probat. Jac. Rick. tr. de Union.*
prol. c. 6. n. 33. quâ ratione in annotando Judicis decreto Notari^o mu-
nere suò ritè fungatur, exponit *Simonc. lib. 1. tit. 1. n. 100. seqq. (f)*
Autoritatem istam Judiciariam actum præcedere, vel in iplo actu in-
terponi posse, unò ferè ore Dd. affirmant omnes, *l. 5. §. 9. seqq. de re-*
bus eor. qui sub tut. l. 2. 3. C. si propter. pub. pensit. Nùm verò idem ro-
bur obtineat, si actum celebratum insequatur? hîc diversis inter se
dimicant opinionibus. Nos subscribimus affirmativæ, *l. 1. C. de tut.*
vel curat. Illustr. pens. Simonc. prefat. n. 31. Rick. d. tr. de un. prol. c. 6. n.
45. In contrarium suggeritur, quod tritò axioma est receptum: quo-
ties alicujus auctoritas requiritur non intuitu sui ipsius interesse, sed
ut contrahenti adsit, citra suum commodum, tunc exigì videtur eius
consensus ad substantiam actus & integrandas agentium personas,
Wesemb. Paratl. de autor. & cons. tut. n. 5. quæ verò talia sunt, & de
forma vel substantia actus dicuntur, debent esse contemporanea & si-
mul explicari, *Simonc. pref. n. 34.* ubi in hac difficultate removenda ef-
flictim fatigatur, tandemq; distinctionem adhibet: si decretum, in-
quiens, sumitur pro causa fiendi, debet præcedere, si pro causa essen-
di vel intrinseca, in iplo actu interveniat, sin pro nuda approbatione,
ex intervallo sequatur. Imò licet decretum ad actus substantiam vel
solennitatem, integrandasq; personas sit interponendum, ob modi-
cam intercapedinem, maximè si favor militet supplicantium, illud nò
vitiari, asserere conabimur, cùm modicum intervallum actui non of-
ficiat, *l. 1. §. 1. de V. O.* & ea, quæ in continenti fiunt, ipsis negotiis in-
esse dicantur, *arg. l. 40. de R. C. l. 7. §. 5. de pact.* non enim credendum
est, decretum ad actus validitatem exactum ipsius actûs ingredi essen-
tiam, sed effectivè pars solennitatis actusq; dicitur. Pariter se res ha-
bet

bet in autoritate tutoris, quæ in integranda persona Pupilli consistit, in quo, licet infantiâ major vel pubertati sit proximus, nulla velexigua saltem contrahendi habilitas reperitur, ideoq; tutor præsens actui celebrando adsit & in ipso negotio non ex intervallo autor fiat. §. 2. 7. de aut. tut. l. 9. §. 4. ff. eod. tit. qui tamen mox interveniens, perfectio negotio, autoritatem itidem validè interponere dicitur, l. 25. §. 4. de acq. vel om. hered. Ampl. Dn. Ludw. ad Inst. Disp. 3. thes. 7. lit. c.

Q. an decretum die feriatò interponi possit? causæ cognitionem & tribunal illud exposcere modò demonstravimus: hinc suâ sponte fluere videtur, indiscriminatim quòvis tempore decreta proferre, iudicibus non esse integrum, quia hujus generis actus judiciales die feriatò cessare jubentur. Feriæ autem sunt ordinariæ & solennes vel extraordinariæ & minus solennes sive repentinæ. Illæ anniversariè occurrunt & vel respiciunt cultum divinum, & dicuntur festa, vel hominum causâ constitutæ sunt, & quidem vel propter certam memoriam vel utilitatem. Quod divinas honorarias & repentinæ attinet, in iis actus judiciales omninò quiescere debent, & suscepti ipsò jure sunt nulli: Idq; de illis, qui Jurisdictionis contentiosæ sunt, facilè largiuntur omnes, l. 2. l. f. C. de feriis. In actibus verò voluntariæ Jurisdictionis, quibus decreti interpositionem annumerant, secus esse, tuentur Dd. arg. l. 2. & 8. C. d. t. Rick. d. tr. c. 6. n. 27. à quo opinamine Jure meritoq; divortium facit Magnif. Dn. Franzk. Comment. in Pand. de feriis. n. 26. verbis hisce tandem concludens: si Dd. aliquid dandum, sententia ipsorum vera erit in illis, quæ nullam planè causæ cognitionem desiderant, quod tamen dictæ leges vix patiuntur. Hòc tutus munimine, decretum supra recensitis diebus feriatis latum annullari intrepidè affirmaverim cum Duen. reg. 188. cui asserto textus in contrarium educti in tantum non obstant, ut potius in casibus non exceptis illud confirmet. Add. Simonc. lib. 1. t. 1. n. 84. sqq. Specul. t. de feriis. §. sequitur. 2. vers. ult. Rol. à Valle Vol. 3. cons. 7. n. 23.

V I I.

Et ita ritè interpositum (a) excludit præsumtionem doli & metus (b) transit in rem judi-

judicatam, (c) alias solennitates supplet, (d) Justum possidendi titulum tribuit, (e) strictam recipit interpretationem, (f) nec operatur extra Jurisdictionem decernentis. (g)

(a) Effectus decreti hujus sparsim depromunt Juris Interpretes; paucos è palmariis huc adduxisse sufficiat. (b) *l. 1. C. de præd. decur.* Magistratus enim autoritas vel etiam propinquorum interventus metum fraudemq; eluunt, *l. f. quod met. caus. l. 35. C. de transf. l. 1. C. de his qui propr. met. jud. Rick. d. tr. c. 6. n. 21.* in tantum, ut decretum inducat præsumtionem justitiæ, bonæ fidei, *arg. l. 5. §. 1. de probat. l. 2. C. de off. civ. jud. l. 1. C. de fide & jure hæstæ fisc. Duen. reg. 189. Simonc. lib. 3. t. 7. n. 145.* & præsubsternat, omnia, quæ facienda erant, intervenisse, nec quicquam ad actus perfectionem necessarium fuisse prætermisum, *Adrian. Gylman. Symph. Tom. 4. part. 1. vot. 9. u. 84. Gabriel. lib. 2. concl. 5. de sentent. n. 6.* modò interpouatur à judice perito & de negotio satis edocto, *arg. l. 1. C. de præd. decur. Duen. d. l. ignarus enim & Idiota omnes Juris solennitates, quas ignorat, adhibuisse non creditur, Simonc. lib. 3. tit. 7. Insp. 3. n. 32.* Instrumentò insuper exprimaturn adhibitis Juris solennitatibus illud esse interpositum, *Gail. 2. Obs. 72. n. 6. Christoph. Besold. cons. 98. n. 29. M. Ant. Peregrin. lib. 1. cons. 72. n. 11.* quæ supervacuò separatâ scripturâ & singulatim enunciatur. *Simonc. lib. 1. t. 1. n. 104. lib. 3. t. 7. n. 42.* Præsumtio autem hæc juris est & contrariis documentis dilui potest ac everti, *l. 1. C. de fid. & jur. hæstæ fiscal. v. g. delectâ læsione enormissimâ. Sichard. cons. matrim. 9. n. 42. Gabr. d. l. n. 36.* in certis enim non est locus conjecturæ, *l. 173. §. 2. inf. de V. O. arg. l. 3. C. de liber. præter. & veritati meritò cedit opinio, §. 11. 7. de legat.* (c) *l. 3. C. de fruct. & lit. expens. eamq; vim quandoq; quoad partes induit, à quibus vel expressè approbatur, vel silentiò, per lapsum decendii, arg. l. pen. C. de recept. Matth. Wessemb. cons. 200. n. 90.* quod si non contradixerint querelando vel per provocationem suspendendo, ob consensum saltem à jure præsumtū ab his juris remediis excluduntur, *Matth. Coler. de process. execut. p. 1. §. 2. n. 4.* & pronutiatum, licet tendat in præjudicium aliorum, virtute

a.
b.

c.

rei iudicatæ munitur, cui contraveniri nequit, l. 4. C. de re jud. cum pro veritate habeatur, l. 25. de stat. hom. l. 207. de R. 7. Mat. Wesemb. conf. 200. n. 90. Decretum enim præeunte causæ cognitione, iisque, quorum interest, citatis emittitur & plerunq; negotiis finem imponit, quò casu si sententiæ definitivæ assimilés, à vero fortè non aberraveris, d. l. 3. C. de fruct. & lit. expens. add. quæ tradit D. Carpzov. 7 P. for. p. 2. c. 26. def. 18. 19. Gail. 1. Obs. 19. Judici verò nunquam transit in rem iudicatam, quò minùs illud revocare & annullare possit, l. 14. de re jud. l. 17. de jure Patr. Matth. Wesemb. d. conf. 200. n. 102. etiam nemine petente, motu proprio & ex officio, quando justa subest causa, Dan. Moller. Semestr. lib. 4. c. 1. n. 29. Duen. reg. 188. Sic quoq; decretum, si ad actus substantiam vel solennisandum eum exigatur, nunquam rei iudicatæ virtutem indipisci, docet Simonc. lib. 1. t. 1. n. 29. vel si obreptum sit judici, adeoq; decretum ipsò Jure nullum, ibid. Idem est, si alia Juris ratio adversetur, & id quod agitur, actumvé est, reddat invalidum. Confirmatio enim judicis id, quod per se nullum est, minimè roborat, Ern. Cothm. Vol. 3. Resp. 31. n. 29. (d) puta auctoritatem tutoris, l. 7. C. qui admitt. ad bon. poss. l. 18. inf. C. de jure delib. si sola sufficiat; secùs si lex ad validitatem actus præter eam decreti interpositionem efflagitet, ut in alienatione rerum pupillarium, quæ servando servari possunt, l. 22. C. de admin. tut. & in solutione quæ fit pupillo à debitore, ad eum scilicet effectum ut restitutioni in integrum via obstruatur, suprath. 4. lit. c. Decretò quoq; judicis accedente valescunt gesta personæ minùs legitimæ, l. 1. §. 5. quod fals. tut. (e) l. 11 ff. de acquir. poss. quam legem Udalr. Zasius integrò tractatu illustravit. (f) l. 7. §. 1. de reb. eor. qui sub tut. arg. l. 21. de novat. nec ob paritatem rationis extenditur ad similia vel majora, imò nec minora, d. l. 7. Decretum enim causarum discussionem requirit, & negotio non satis percognitio interponi non potest, Simonc. lib. 1. t. 1. num. 93. non tamen trahendum est ad sinisterum, callidum puta, fatuumvé intellectum, nec ejus verba judaicè debent intelligi, verbis utor Blab. Aymon. Cravett. conf. 231. n. 5. conf. 5. n. 14. relatis, sed ita sunt interpretanda ne noceant illis, quibus decernens prodesse voluit, l. 6. C. de LL. dandum enim aliquid est favori supplicantium. Dan. Moller. Semestr. lib. 4. c. 1. n. 22. Ad futura quoq; & incerta decretum regulariter non trahitur, l. 5. §. 9. & 14. de reb. eor. qui sub tut. l. 22. C. de admin. tut.

d.

e.
f.

tut. nisi pro consequentiam veniant, & iudex nihilo secius decretum
interposuisset, si illud, quod latuit, in ejus notitiam pervenisset, *Dom.*
Cardinal. Tusch. Pract. conclus. Jur. lit. §. 109. Simonc. d. l. num. 38. 39.
Quoniam valeat decretum adjectâ clausulâ, quatenus & in quâ-
tum de jure debeo, interpono? *R.* Si Juris ordo sit perversus,
nec forma præscripta ad amissum servata, inefficax esse, *Simonc. d. l. n.*
97. (g) Rot. Gen. decis. 111. n. 5. Magistratus enim in alterius territo-
rio pro privato habetur, *l. f. de Jurisd. l. 239. §. 8. de V. S. l. unic. C. qui*
pro sua Jurisd. Gail. de P. P. lib. 1. c. 16. n. 28. quoad Jurisdictionem,
contentiosam: secus quoad voluntariam, *arg. l. 26. de adopt. l. 2. de off.*
Procons. Theod. Reink. de Regim. secul. & Eccles. lib. 2. cl. 2. c. 17. n. m. 88.
cui calculum adiicit *Simonc. lib. 1. t. 1. n. 70.* modò diversæ Jurisdictiones,
de quibus quæstio est, ab uno Principe summo promanent.

11 X.

Variis modis irritum fit hoc decretum (a)
Referimus huc, si forma negligatur, (b) falsa
causa, (c) dolus, (d) vel error (e) interve-
nerint. Item impugnatur appellatione, (f) in
integrum restitutione (g) revocatione. (h)

(a) Vide sis *Duen. Reg. 188.* ubi plures conglutinat decretum
infirmiandi modos. (b) *l. 1. ibiq. Goth. C. de præd. decur. l. 24. inf. ad-*
munic. solennitas enim, formaq; à lege vel statuto præscripta exactè
est servanda, nec per æquipollens debet suppleri, *l. 8. §. 17. de transact.*
c. ad aures 8. extr. de rescript. can. vides. dist. 10. vel partium assensu o-
mitti; cum non tam ob privatam contrahentium, quàm publicam u-
tilitatem censeatur requisita, *l. 38. de pact. Rick, supra dict. tr. c. 6. n. 45.*
Add. Jacob. Schultes. Loc. comm. Jur. vocab. forma n. 2. (c) quæ de-
cretum ipsò Jure nullum reddit, *l. 26. ff. de tut. & Curat. dat. l. 5. §. 14.*
de reb. eor. qui sub tut. l. 26. §. 8. de fideic. libert. l. 1. §. 5. ne vis fiat ei. l. 29.
de L. Cornel. de fals. l. 5. C. de præd. minor. ita, ut, secundum Socin. à Dan.
Mollen,

g.

a.
b.

c.

Mollen. Sem. lib. 4. c. 1. n. 12. adductum, aduersus illud restitutionem, à Judice petere opus non sit, sed sufficiat in iudicium Jus suum deducere & ad decreti exceptionem de ejusdem nullitate replicare, *fac. Menoch. de retin. poss. remed. 1. n. 19. Matth. Coler. de process. excc. p. 3. c. 9. n. 59. Simonc. l. 1. t. 1. n. 21. 46. sqq. Rol. à Valle Vol. 3. cons. 49. n. 5. seqq. Curt. Jun. princ. cons. 170. n. 2. Phil. Dec. cons. 403. num. 20. Sebast. Vant. de nullit. sentent. rubr. de nullit. ex def. process. n. 132. Udalr. Zas. adl. justè. 11. de acquir. poss. fol. 322. Sigism. Scacc. tr. de sent. & re jud. Gl. 14. quest. 32. n. 21. Duen. Reg. 185.* ubi plurimas conclusionis prædictæ limitationes & ampliaciones cumulatas adinuenies; harum paucas accipe. Ampl. 1. licet subsit vera causa, ex qua decretum potuisset cõvalescere, super falsa tamen fundatum sit, *arg. l. 10. de tut. & Curat. dat. 2.* causa in decreto sit expressa, vel non, dummodò exactis de ea constet. 3. causa falsa sit ipsò Jure, vel ope exceptionis parùm enim interest in effectu, si in iudicium deducta & probata sit exceptio, *l. 112. de R. 7. aliàs multum interesse videtur, add. Nobiliss. Dn. Ludwell. Coasment. in Inst. ad pr. quib. mod. tollit. oblig. 4.* causa in totum vel ex parte falsa sit, in totum viribus evacuat decretum, *Steph. Grat. discept. for. cap. 960. n. 44.* cùm sit individuum, instar sententiæ, super uno capitulo latæ, *l. 27. fam. ercisc.* in individuis autem utile per inutile vitari, notum est, *l. 1. §. 5. de V. O. junct. l. 5. §. 2. de donat. 12. V. & U. (d) l. 1. §. 2. l. 5. §. 15. de reb. eor. qui sub tut. l. 55. §. ult. de admin. tut. l. 26. §. 8. de fideic. libert. l. 1. §. 5. ne vis fiat ei, qui & c. dolus enim nemini debet patrocinari, c. 15. & 16. extr. de rescript. hinc si iudici sit obreptũ & falsò adducatur vera causa, nullum est decretum, l. 5. C. de prad. minor. Simonc. d. l. num. 27. seqq. Duen. reg. 188.* Eiusdem roboris est, quod dolosè decernit iudex, *arg. l. 1. de dol. qui propterea extra ordinem punitur, Zas. add. l. justè. 11. f. m. 324.* (e) nam si error interuenit, nihil valet, quod acti est, *l. 57. de O. & A. l. 15. de Jurisd. l. 116. §. fin. de R. 7.* sed ipsò jure annullatur, *Duen. Reg. 188. Menoch. de retin. poss. remed. 1. num. 24. add. Dan. Moller. Sem lib. 4. c. 1. n. 12. Sebast. Vant. d. num. 132. Sigismund. Scacc. d. tr. Gl. 14 quest. 13. num. 40.* (f) præced. thes. lit. C. Jam combibimus, nonnunquam decretum intuitu attentium autoritatem rei judicatæ inducere, nisi intra tempus jure præfinitum à parte gravata per appellationem suspendatur, *arg. c. quod ad consultationem. 15. extr. de sent. & re jud. add. Vant. de nullit. sent. rubr. coram*

eoram. quo nullit. n. 4. (g) l. 47. de minor. l. f. C. de fidejuss. minor.
l. 2. C. si tut. vel Cur. interv. l. 11. C. de prad. minor. si scil. actui, cui
decretum adhibetur, juris auctoritas non resistat, sed eum adhi-
bitis solennibus perfectum esse constet. Nec refert communi au-
xiliò & merò jure stipetur restituendus nec ne, l. 3. l. f. C. d. t. si tut.
vel curat. interv. modò pinguius sit magisq; provideat extraordi-
narium restitutionis remedium, Raud. cons. 17. part. 9. num. 68. Si-
monc. lib. 3. tit. 7. n. 1. seqq. ubi à dissentientibus mota enervantur,
pluresq; additantur limitationes. Dn. Carpzov. 7P. for. p. 2. c. 10.
def. 34. (h) tam ab interponente, quàm ejus successore facta, h.
l. 9. de reb. eor. qui sub tut. add. th. prac. 7. lit. c. & Simonc. lib. 1. t. 1.
n. 27. lib. 2. t. 5. n. 48. v. c. si Judex dolò inducatur, alteravé pars
nimum lædatur, Duen. Reg. 188.

Pro auctario superaddere lubido est, decreta vel præ-
cepta extraordinaria ad nuda partis narrata & supplicata absque
causæ cognitione prolata quòvis tempore etiam post decendum
neglectâ appellatione à parte læsa licitè impugnari, l. 4. C. de sen-
tent. & interloc. l. 2. 5. 6. C. commin. Epist. program. autor. rei jud.
non hab. 7. C. de precib. Imper. offer. Practicorum Aquila Dn. Bened.
Carpzov. 7P. for. p. 1. const. 16. def. 18. n. 2. nisi clausulam justifica-
toriam habeant subnexam, quò casu si reus intra præstitutum tem-
pus non contradicat, præceptum manet firmum, Dn.

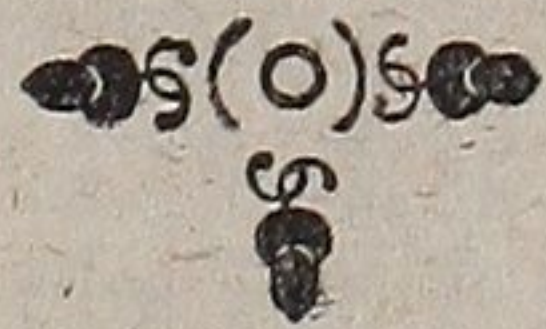
Carpz. d. l. def. 19. n. 4. Andr. Gail. r. 1. Observ.

19. Coler. de process. execut. part. 1. c. 2.

n. m. 231. seqq.

Hic teneat nostras anchora jacta rates.

DEO TRINO ET UNI GLORIA!

00 A 6387

ULB Halle 3
002 916 592

10 17

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

INAUGURALIS
 DE
 TO CON-
 TORIO,
 ESIDE
 O ET UNO,
 UTHORITATE
 mi & Amplissimi Jure-
 is in Legum Nutrice
 phina,
 Juris honores ac
 doctoralia pro-
 titurus
 m examini solemniter
 mittit
 NIUS HEBERER,
 FRANCUS,
 Jun.
 CHRISTI
 CLIV.
 ORPHI
 MAGENIANO.

10

